Dosarul nr. 2a-1181/23 (dosar electronic 2-22170021-02-2a-29032023)
Judecătoria Orhei, judecător Ludmila Iarmaliuc

D E C I Z I E

mun. Chișinău 28 septembrie 2023

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
având în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Marina Anton şi Vitalie Cotorobai
Grefier Zoia Plește

examinând, în şedinţă de judecată publică, apelul declarat de Burlacu Vasilii împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 24 ianuarie 2023 pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Burlacu Olga către Burlacu Vasilii privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, prin care acțiunea a fost admisă parțial, -

c o n s t a t ă :

La 22 noiembrie 2022 reclamanta Burlacu Olga s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către pârâtului Burlacu Vasilii, solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul Burlacu Vasilii, stabilirea domiciliul copiilor minori ***** și ***** cu mama Burlacu Olga și încasarea de la Burlacu Vasilii în beneficiul lui Burlacu Olga pensia pentru întreținerea copilului minor ***** și a copilului minor ***** în sumă bănească fixă în mărime de 2 000 lei, lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la data de 1 noiembrie 2012 a înregistrat căsătoria cu pârâtul Burlacu Vasilii, la Primăria Baraboi raionul Dondușeni, actul de căsătorie nr.17.

Relevă, că din relația de căsătorie s-au născut doi copii, care sunt minori, *****, născut la ***** și *****, născut l*****.

Menționează, că viața de familie nu a reușit și odată cu trecerea timpului a început neînțelegerile, frecvent apar certuri, din care motiv s-a separat de pârât și aproximativ de patru ani nu mai locuiesc împreună.

Consideră, că familia s-a destrămată și nu mai poate fi menținută, și urmează a fi desfăcută, iar în interesul suprem al copiilor urmează ca domiciliul copiilor să fie determinat cu mama, or, reclamanta dispune de condiții bune de trai și ar asigura un

trai decent într-o atmosferă calmă și iubitoare, însă pârâtul Burlacu Vasilii vizitează rar copii și acordă un sprijin material mizer.

Declară reclamanta, că pârâtul Burlacu Vasilii în prezent lucrează ca șofer de rută, însă nu cunoaște dacă este angajat oficial în câmpul muncii, dar primește un venit suficient pentru a-i permite să achite pensia de întreținere în mărimea solicitată.

Solicită reclamanta Burlacu Olga desfacerea căsătoriei încheiate cu pârâtul Burlacu Vasilii, stabilirea domiciliul copiilor minori ***** și ***** cu mama Burlacu Olga. La fel, cere încasarea de la Burlacu Vasilii în beneficiul lui Burlacu Olga pensia pentru întreținerea copilului minor ***** și a copilului minor ***** în sumă bănească fixă în mărime de 2000 lei, lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

În drept, reclamanta își întemeiază pretențiile conform dispozițiilor art. art. 33-39, 63, 74 și 76 din Codul familiei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 24 ianuarie 2023 acțiunea a fost admisă parțial. S-a desfăcut căsătoria încheiată între Burlacu Olga și Burlacu Vasilii, înregistrată cu nr. 17 de APL Baraboi raionul Dondușeni la data de 1 noiembrie 2012. S-a stabilit domiciliul copiilor minori *****, a.n. ***** și *****, a.n. *****, cu mama Burlacu Olga. S-a încasat de la Burlacu Vasilii în beneficiul lui Burlacu Olga pensia pentru întreținerea copilului minor *****, a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1800 lei lunar și a copilului minor *****, a.n. ***** în sumă bănească fixă în mărime de 1800 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 22 noiembrie 2022, până la atingerea majoratului de către fiecare copil. S-a încasat de la Burlacu Vasilii în beneficiul statului, suma în mărime de 1296 lei, cu titlu de taxa de stat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 3 februarie 2023 pârâtul Burlacu Vasilii, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea încasării pensiei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea pensiei de întreținere a copiilor în mărime de 1/3 din venituri.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău din 6 aprilie 2023, nu s-a dat curs apelului, fiind comunicat părții apelante despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele Legii și confirmarea achitării taxei de stat, acordându-i pentru aceasta termen de 15 zile calendaristice, calculat din momentul comunicării actului judecătoresc. Concomitent s-a explicat părții apelante, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită. În interiorul termenului acordat, partea apelantă a înlăturat neajunsurile indicate. În consecință prin încheierea instanței de apel din 20 aprilie 2023, s-a acceptat pentru

examinare cererea de apel depusă de pârâtul Burlacu Vasilii,cu intentarea procedurii în apel.

În motivarea apelului partea a invocat, că pentru întreţinerea copiilor minori ***** a.n. *****, şi ***** a.n. *****, urmează să contribuie ambii părinţi, care au drepturi şi obligaţii egale faţă de copil, indiferent de faptul dacă locuieşte împreună cu părinţii sau separat.

În acest context a susţinut, că dat fiind faptul că domiciliul copiilor minori a fost stabilit la locul aflării mamei, fapt pe care nu îl contestăm, instanţa de fond mult prea pripit a ajuns la concluzia că, urmează să încaseze pensia pentru întreţinerea copiilor minori *****, a.n.***** şi *****, a.n. *****, în mărime fixă a cîte 1 800 lei lunar, ignorînd totalmente circumstanţele cauzei, şi chiar însuşi actul ce confirmă, că cuantumul salariului lunar al apelantului Burlacu Vasilii este de 3 000 lei.

Consideră, că instanţa de fond practic la privat total pe apelantul Burlacu Vasilii de posibilităţile reale materiale, dispunând încasarea de la apelant în calitate de pensie lunară pentru întreținerea copiilor minori de 3 600 lei, sumă care depășește însuşi cuantumul salariului lunar al apelantului care este de 3 000 lei.

Declară partea apelantă, că pentru conform certificatului apelantul Burlacu Vasilii este angajat în calitate de şofer la întreprinderea „Jitari P-Trans” S.R.L. şi dispune de un salariu pentru anul 2022 în mărime de 32 948,32 lei, adică lunar 2 745,69 lei, fapt ce în mod normal urma a fi luat în consideraţie în cazul de fată, însă instanţa de fond absolut nemotivat a trecut cu vederea faptul dat, considerînd că,această sumă nu este suficientă pentru întreţinerea copiilor.

Consideră că era corect, oportun şi pe deplin justificată stabilirea pensiei de întreţinere a copiilor minori *****, a.n. *****, şi *****, a.n. *****, anume în cuantumul de 1/3 din salariul lunar, avînd în vedere faptul că, anume această formulă este una corectă şi pe deplin justificată, cu atît mai mult luînd în consideraţie apelantul Burlacu Vasilii nu are alte surse de întreţinere. Or, hotărîrea instanţei de fond în această parte este total nejustificată, în contextul în care creează imposibilitatea întreţinerii însuşi a apelantului Burlacu Vasilii, salariul lunar al căruia menţionat supra, este mai mic cu 854,31 lei, decît suma dispusă spre încasare lunară de către instanţă, şi în aşa mod face imposibilă propria posibilitate financiară a apelantului, care necesită şi el surse de întreţinere.

A evidenţiat şi faptul, că apelantul Burlacu Vasilii nu are nici o intenţie de a se eschiva de la participarea de întreţinere a copiilor minori ***** a.n.*****
şi *****, a.n. *****, şi în măsura posibilităţilor, suplimentar, uneori le transmite bani, cadouri, produse alimentare etc., ceia ce determină subsidiar că, apelantul Burlacu Vasilii este o persoană de bună credinţă, şi un părinte conştient de obligaţiile sale de întreţinere a copiilor minori.

Se mai invocă în cererea de apel, că apelantul Burlacu Vasilii are la întreţinerea sa pe tatăl său, Burlacu Anatolii, care este pensionar şi are nevoie permanentă de îngrijire şi întreţinere, ceia ce se confirmă prin ancheta socială din 13.02.2023, fapt pe

care îl realizează nemijlocit apelantul Burlacu Vasilii şi în acest sens salariul apelantului este unica sa sursă de existenţă şi de întreţinere a sa, cît şi a tatălui acestuia.

Subsidiar a relevat că, în speţă, interesele apelantului Burlacu Vasilii sunt reprezentate de avocatul stagiar Furtuna Vitalii în baza mandatului. Astfel, solicită încasarea din contul intimatei Burlacu Olga a cheltuielilor judiciare compuse din suma de 3500 lei, achitată de apelant pentru prestarea serviciilor juridice,

La cererea de apel declarată intimata Burlacu Olga nu a prezentat referință.

Apelantul Burlacu Vasilii și reprezentantul acestuia, avocatul Tataru Gheorghi în ședința instanței de apel au susținut apelul declarat, făcând referire la motivele de fapt și temeiurile de drept indicate în el, au solicitat admiterea lui potrivit pretențiilor invocate în acesta.

Reprezentantul intimatei Burlacu Olga, avocatul Vrăjitoru Andrei în ședința de judecată a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul Burlacu Vasilii a depus apelul la data de 3 februarie 2023, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ dispozitivul căreia a fost pronunțat la 24 ianuarie 2023. Astfel se constată apelul fiind declarat în interiorul termenului de atac prevăzut de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează, că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul civil reţine, că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Colegiul civil, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislaţia în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluţia dată de către instanţa de fond este corectă.

În susţinerea concluziei enunţate se reţine, că conform art. 37 alin. (3) Codul familiei, instanța de judecată desface căsătoria dacă va stabili, că păstrarea familiei și conviețuirea soților în continuare este imposibilă.

În conformitate cu art. 63 Codul familiei:

(1) În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

(1^1) În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor.

(2) Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi.

(4) În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent.

(5) În cazul indicat la alin. (4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Potrivit art. 9 al Convenţiei internaţionale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, Statele părţi vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu atunci când părinţii maltratează sau neglijează copiii sau când părinţii trăiesc separat şi când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reşedinţă al copilului.

Totodată, conform art. 74 Codul familiei (1) Părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 Cod familiei, pensia pentru întreţinerea copilului minor se încasează din salariul şi/sau alte venituri ale părinţilor mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 pentru 3 şi mai mulţi copii.

Totodată, conform prevederilor art. 76 Codul familiei:

(1) În cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

De asemenea, la stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere pentru copilul minor, instanţele judecătoreşti vor ţine cont şi de dispoziţiile art. 58 alin. (1) şi art. 74

alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, conform cărora ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

De asemenea, potrivit art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Situaţii de acest gen sunt reglementate şi prin art. 27 alin. (2) din Convenţie, potrivit căruia părinţilor şi oricăror altor persoane, care au în grijă un copil le revine, în primul rând, responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Astfel reglementările numite arată, că ambii părinţi au datoria egală de a participa la întreţinerea copilului minor, indiferent, dacă locuiesc împreună sau separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

La fel Colegiul ține să indice, că la încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor se va lua în considerare, ca circumstanţă stabilită, informaţia prezentată de Biroul Naţional de Statistică despre valoarea minimului de existenţă pentru un copil şi nu informaţia despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informaţia cu privire la mărimea minimului de existenţă, deoarece pensia se încasează pentru întreţinerea copilului minor.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

Din materialele pricinii instanța de apel constată, că părțile în litigiu, reclamanta Burlacu Olga și pârâtul Burlacu Vasilii au înregistrat căsătoria la 1 noiembrie 2012, fiind înregistrată de către Primăria Baraboi raionul Dondușeni sub nr. 17, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie anexat la dosar.

Totodată s-a stabilit că potrivit certificatelor de naștere seria *****nr. ***** eliberat de Oficiul de Stare civilă Dondușeni la 26 februarie 2021 și seria *****nr. ***** eliberat de Oficiul de Stare civilă Dondușeni la 7 august 2015 părinții copiilor *****, născut la ***** și *****, născut l***** sunt Burlacu Olga și Burlacu Vasilii.

La fel instanța a stabilit, că părțile nu se înțeleg, au întrerupt relațiile conjugale, locuiesc separat, astfel lipsind coabitația soților, modul comun de administrare, a chestiunilor familiale, cât și bugetul.

Analizând situația de fapt prin prisma prevederilor legale enunțate mai sus, Colegiul nu va supune analizei și verificării și nu va da apreciere concluziei instanței de fond cu privire la admiterea cerinței de desfacere a căsătoriei și stabilire a domiciliului copilului minor, deoarece în această parte hotărârea nefiind contestată de părți, apelantul/reclamant înaintând obiecții doar în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori.

Urmare a acestui fapt și ghidându-se de principiul disponibilității părților și examinării pricinii în apel în limitele pretențiilor din cererea de apel, situație reglementată potrivit dispozițiilor art. 27 alin. (1) și art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul va supune verificării hotărârea instanței de fond doar în partea atacată, în rest prezumându-se că aceasta este una corectă și legală, fiind acceptată de părțile în litigiu.

La capitolul respectiv actele pricinii denotă corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță, privind admiterea cerinței cu privire la încasarea pensiei alimentare în mărime fixă de 1800 lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului copilului minor.

În acest sens, art. 76 alin. (1) din Codul familiei, prevede că în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei.

La capitolul respectiv, după cum a fost indicat anterior, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor instanțele judecătorești vor tine cont de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat cât și de informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimului de existență pentru un copil și nu informația despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informația cu privire la mărimea minimului de existență, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor.

Astfel reglementările numite arată, că ambii părinți au datoria egală de a participa la întreținerea copilului minor, indiferent, dacă locuiesc împreună sau

separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

Mai mult decât atât, conform art. 27 alin. (2) din Convenție, părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

În consecință, instanța de judecată are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

În acest context prima instanță corect a aplicat prevederile legale expuse la art. art. 58 alin. (1) și alin. (2) , 74 al-le (1), (2) și (3) ,76 alin. (1) și alin. (2), 82 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și 84 din Codul familiei. La fel, colegiul atestă că instanța de fond la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori corect a La acest subiect, Colegiul reține că, potrivit informației Biroului Național de Statistică, coșul minim de existență pentru un copil în vârstă de 7 până la 17 ani în primul semestru al anului 2022 a constituit suma de 2643,4 lei, precum și circumstanțele că rata medie a inflației pentru trimestrul IV al anului 2022 a constituit 32,1%.

Însă, urmează a fi accentuat faptul, că cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari. În această ordine de idei, Colegiul relevă că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Din acest motiv, suma propusă de apelant (1/3 din salariul lunar) nu poate fi acceptată, deoarece necesitățile specifice vârstei copilului reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere. Iar potrivit prevederilor art. 3.1 al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

La fel, Colegiul nu poate accepta ca probă înscrisul prezentat de apelantul/pârât în instanța de fond, potrivit căruia ultimul pretinde că se demonstrează venitul său, or această proba nu este una admisibilă, fiind întocmită într-o limbă străină, lipsind traducerea acesteia în modul prevăzut de Lege.

La caz, Colegiul face referire la normele de drept național și internațional, care stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

La capitolul respectiv, după cum a fost indicat anterior, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor instanțele judecătorești vor tine cont de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat cât și de informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimului de existență pentru un copil și nu informația despre salariul mediu lunar al unui lucrător sau informația cu privire la mărimea minimului de existență, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor.

Astfel reglementările numite arată, că ambii părinți au datoria egală de a participa la întreținerea copilului minor, indiferent, dacă locuiesc împreună sau separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

Deoarece apelantul nu a invocat alte motive în necesitatea anulării hotărârii pronunțate de prima instanță, și, deoarece apelantul nu a demonstrat temeinicia pretențiilor sale din cererea de apel, va respinge apelul acestuia, ca fiind unul nefondat.

În circumstanțele descrise, Colegiul ghidându-se de principiul asigurării supremației intereselor copilului concluzionează despre corectitudinea soluției instanței de fond la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului, acest cuantum fiind unul ce corespunde situației reale și minimului de întreținere pentru un copil. Colegiul atestă că instanța de fond a soluționat pricina ghidându-se de normele legale interne și cadrul legal internațional, ce obligă Statele membre, aderente la Convenții, la soluționarea litigiilor de acest gen să adopte hotărârile exclusiv pe principiul supremației drepturilor și intereselor copiilor.

În final, Colegiul reamintește că, deoarece apelantul nu a invocat alte motive în necesitatea anulării hotărârii pronunțate de prima instanță, și, deoarece apelantul nu a demonstrat temeinicia pretențiilor sale din cererea de apel, va respinge apelul acestuia, ca fiind unul nefondat.

Din considerentele descrise și având în vedere faptul, că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, a stabilit corect starea de fapt și situația real existentă a litigiului, a identificat și aplicat corect normele materiale și procedurale, adoptând o hotărâre întemeiată și legală, iar cererea de apel este neîntemeiată, conținând formulări declarative și reducându-se, în mare parte, la critici formale în privința soluției instanței de fond, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul formulat și înaintat de Burlacu Vasilii și a menține hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 24 ianuarie 2023, pronunțată în actuala pricină.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a) și 389-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e:

Respinge apelul declarat de Burlacu Vasilii.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei /sediul Telenești/ din 24 ianuarie 2023, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Burlacu Olga către Burlacu Vasilii privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Decizia este definitivă şi executorie din data adoptării, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței **Ana Panov**
Judecătorul

Judecătorii **Marina Anton**

Vitalie Cotorobai